

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 31 Ekim 2016
Nr. Ref.: RK993/16

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI160/15

Başvurucu

Nehat Kelaj

Kosova Yargı Kurulu Şartlı Tahliye Heyetinin PLKK 94/15 sayı ve 10 Aralık 2015 tarihli bildirimini hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Arta Rama-Hajrizi, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Bekim Sejdiu, Üye
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, Üye
Gresa Caka-Nimani, Üye

Başvurucu:

1. Başvuru Prizren mukimi olup şu anda Dubrava Islah Merkezinde cezasını çekmekte olan Bay Nehat Kelaj (bundan böyle: başvuru) tarafından teslim edilmiştir.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, kendisine şartlı tahliye talebinin erken olduğu bildirilen Kosova Yargı Kurulu Şartlı Tahliye Heyetinin (bundan böyle: Şartlı Tahliye Heyeti) PLKK 94/15 sayı ve 10 Aralık 2015 tarihli bildirimine ile Dubrava Islah Merkezinin 507 sayı ve 24 Aralık 2015 tarihli bildirimine itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurunun konusu başvuruçunun Kosova Cumhuriyeti Anayasası (bundan böyle: Anayasa) ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiği ileri sürülen karar hakkında anayasal denetim talebidir. Başvurucu somut olarak Anayasa'nın hangi maddesinin ihlal edildiğini belirtmemiştir.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113. madde 7. fıkrası, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Kanunun (bundan böyle: Kanun) 47. maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan böyle: İçtüzük) 29. kuralına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 30 Aralık 2015 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesine (bundan böyle: Mahkeme) başvurusunu teslim etmişlerdir.
6. Mahkeme Başkanı 22 Ocak 2016 tarihinde Üye Almiro Rodrigues'i raportör yargıç olarak görevlendirmiş, üyeler Robert Carolan (başkan), Ivan Čukalović ve Arta Rama-Hajrizi'den oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni tayin etmiştir.
7. Mahkeme, başvurunun kaydedildiğini 1 Mart 2016 tarihinde başvuruçuya bildirmiş ve başvurunun bir örneğini Şartlı Tahliye Heyetine göndermiştir.
8. Mahkeme Başkanı, Üye Robert Carolan yerine Ön İnceleme Heyetine Üye Snezhana Botusharova'yı görevlendirmiştir.
9. Ön İnceleme Heyeti 15 Eylül 2016 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu inceledikten sonra tam kadroda toplanan Mahkeme Heyetine başvurunun kabul edilmez olduğuna ilişkin öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

10. Başvurucu Dubrava Islah Merkezinde hapis cezasını çekmektedir.
11. Başvurucu 11 Kasım 2015 tarihinde Şartlı Tahliye Heyetine başvurarak şartlı tahliyesini talep etmiştir.
12. Şartlı Tahliye Heyeti 10 Aralık 2015 tarihinde (PLKK 94/15 sayılı bildirim) başvuruçuya gönderdiği cevabında erken olduğu için talebinin görüşülmediğini belirtmiştir.

13. Şartlı Tahliye Heyeti cevabında şunu belirtmiştir:

Dubrava Islah Merkezinden sizin kişisel dosyanız henüz görüşülmek üzere sunulmamıştır, zira kanuna göre Şartlı Tahliye Heyetince görüşülecek başvuru ve dosyaların hukuki nitelemesini yapmaya yetkili makam Islah Merkezinin Uzman Grubudur.

14. Başvurucu 16 Aralık 2015 tarihinde Dubrava Islah Merkezinden şartlı tahliye talebinin hangi nedenle Şartlı Tahliye Heyetine iletilmediği konusunda açıklama talebinde bulunmuştur.
15. Dubrava Islah Merkezi 16 Aralık 2015 tarihinde başvurusunun talebine cevaben (507 sayılı Bildirim) KCK uyarınca şartlı tahliye talebinin genel hapis cezasının 2/3 oranı çekildikten sonra görüşüleceği için başvurusunun talebinin 11 Kasım 2018 tarihinden önce ele alınmayacağını belirtmiştir.

İlgili Yasal Hükümler

CEZAI MÜEYYİDELER İCRA KANUNU

Kanun No: 04/L-149

Tarih: 29 Temmuz 2013

Madde 122

Şartlı Tahliye Heyeti

[...]

5. Şartlı Tahliye Heyeti kararına itiraz edilemez ve bu karara karşı idari uyuşmazlık davası başlatılamaz.

Başvurucunun İddiaları

16. Başvurucu itiraz konusu kararla şu ihlalin işlendiğini ileri sürmüştür:

Kosova Ceza Kanunu 3 maddesi ve Cezai Müeyyideler İcra Kanununun 250. maddesine aykırı şekilde temel anayasal haklar ihlal edilmiştir.

17. Başvurucu *Cezai Müeyyideler İcra Kanununun 250. maddesiyle bağlantılı olarak yeni yürürlüğe giren Ceza Kanununu 3. madde 1 ve 2. fıkrası uyarınca cezanın 1/2 oranında şartlı tahliyeden yararlanma hakkını elde ettiğini ileri sürmüştür.*
18. Başvurucu Mahkeme'den *Kosova Ceza Kanunu 3. maddesinin yorumlamasını* talep etmiştir.

Başvurunun Kabul Edilirliği

19. Mahkeme öncelikle Anayasada belirtilmiş ve Kanun ile İhtüzükte ayrıntıları verilmiş olan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmek durumundadır.

20. Mahkeme bununla ilgili olarak Anayasa'nın 113. maddesine [Yargılama yetkisi ve Yetkili taraflar] atıfta bulunur. Fıkralar şöyledir:

1. Anayasa Mahkemesi, yasal şekilde sadece yetkili makamlarca açılmış davalar hakkında karar verir.

7. Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

21. Mahkeme Kanun'un 48. maddesine [Başvurunun Kesinleştirilmesi] de atıfta bulunmuştur. Madde şöyledir:

İstem müracaatında bulunan kişi, isteminde hangi hak ve özgürlüğünün ihlal edildiğini tahmin ettiğini ve müracaatta bulunan kişinin itirazda bulunmak istediği kamu otoritenin somut işleminin hangisi olduğu konusunda doğru bir açıklama yapmakla görevlidir.

22. Mahkeme ayrıca İçtüzüğü'nün 36. kuralına [Kabul Edilirlik Kriterleri] de atıfta bulunmuştur. Kural şunları belirlemiştir:

(1) Mahkeme başvuruları yalnız şu hallerde görüşebilir:

[...]

d) Başvuru prima facie olarak açıkça temellendirildiği veya temelden yoksun olmadığı zaman.

(2) Mahkeme şu kanaatlere vardığında başvuruyu açıkça temelden yoksun olduğunu ilan eder:

[...]

b) Sunulan maddi unsurların herhangi bir şekilde Anayasa ihlali iddialarını gerekçelendirmediği zaman;

[...]

d) Başvurucunun kendi iddiasını yeterli şekilde kanıtlayamadığı zaman.

23. Mahkeme başvurucunun herhangi bir madde belirtmeksizin Anayasa ile güvence altına alınmış olan haklarının Şartlı Tahliye Heyeti ile Dubrava Islah Merkezi tarafından ihlal edildiğini ileri sürdüğünü hatırlatır.

24. Başvurucu, hak ihlalinin Cezai Müeyyideler İcra Kanununun 250. maddesiyle bağlantılı Kosova Ceza Kanununu 3. maddesinin yanlış yorumlanmasından kaynaklandığını ileri sürmüştür.

25. Mahkeme, Şartlı Tahliye Heyetinin başvurucuya mahkum olan kişi Kosova Ceza Kanunu hükümleri uyarınca cezasını çekmekte olduğu ıslah kurumu aracılığıyla şartlı tahliye heyetine dilekçe sunabileceğini bildirdiğini tespit etmiştir.

26. Mahkeme bu doğrultuda Şartlı Tahliye Heyetinin başvurucuya Dubrava Islah Merkezinden görüşülmek üzere dosyanız sunulmamıştır bildirimini yaptığını da tespit etmiştir.

27. Mahkeme devamında Dubrava Islah Merkezinin başvuruçuya “*hüküm giydiğiniz cinayet suçu için Kosova Ceza Kanunu cezasının 2/3 oranında şartlı tahliye uygulamasını öngörmüştür. Bu da tahliye uygulama hakkınızı 21.11.2018 tarihinde kazanacaksınız anlamına gelir*” bildirimini de gözlemlemiştir.
28. Mahkeme başvuruçunun esas sorusunun eski Kosova Ceza Kanunu uyarınca cezasını üçte iki (2/3) veya yeni Ceza Kanunu uyarınca cezasını yarısını (1/2) oranında çektikten sonra şartlı tahliye hakkının olup olmadığıyla ilgili olduğunu tespit etmiştir. Başvuruçucu yeni Ceza Kanununun 3. maddesi [Elverişli Kanunun Uygulanması] uyarınca cezasının yarısını (1/2) çektikten sonra şartlı tahliye hakkı olduğu düşüncesindedir.
29. Başvuruçucu aslında Şartlı Tahliye Heyeti ve Dubrava Islah Merkezinin şartlı tahliyeye ilişkin kanuni şartların yerine getirilmesiyle ilgili olarak kanunu yanlış yorumladıkları ve ilgili kanun hükmünü başka türlü yorumlamaları gerektiğinden şikayet etmiştir.
30. Ancak usule ilişkin bu delil meşruiyetle ilgilidir ve bu haliyle Anayasa Mahkemesinin yargılama yetkisi alanına girmemektedir.
31. Başvuruçuların olgusal durum ve kanun hükümlerinin yorumlanması iddialarıyla ilgili olarak Mahkeme, hukuk mahkemeleri veya yönetim organları tarafından işlendiği iddia edilen olgu ve kanunlara ilişkin hataları incelemek (meşruiyet) kendi görevi olmadığını, ancak bu tür işlemlerin başvuruçunun Anayasa ile güvence altına alınmış haklarını ihlal edip etmediklerini incelemek (anayasal denetim) olduğunu belirtir.
32. Bununla ilgili olarak Mahkeme, Anayasa’ya göre, hukuk mahkemelerinde alınan kararlarla ilgili olarak üçüncü veya dördüncü derece mahkemesi olmadığını vurgulamak ister. Olguları doğrulamak, usul ve maddi hukuka ilişkin kuralları yorumlayıp uygulamak hukuk mahkemelerinin rolü ve görevidir (bkz. *mutatis mutandis Garcia Ruiz – İspanya* [GC] 30544/96 davası AİHM 1999-I tarihli kararı 28. Maddesi. Ayrıca bkz. *70/11 sayılı Faik Hima, Magbule Hima ve Bestar Hima* başvurusu hakkında 16 Aralık 2011 tarihli kabul edilmezlik kararı). Başvuruçunun dava sonucundan memnu olmamasına ilişkin basit gerekçe Anayasa ve AİHS ile güvence altına alınmış haklarının ihlal edildiği iddiasıyla kabul edilir bir başvuru yaptığı anlamına gelmez.
33. Anayasa Mahkemesi, delillerin doğru sunulup sunulmadığını ve başvuruçuya adil yargılama yapılması anlamında usullerin, bir bütün olarak ele alındığında, gerektiği şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirebilir (bkz. *mutatis mutandis, Edwards – Birleşik Krallık* 13071/87 sayı ve 10 Temmuz 1991 tarihli kabul edilmiş dava başvurusu hakkında Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun Raporu, *mutatis mutandis, Shub v. Litvanya*, No. 17064/06, AİHM, 30 Haziran 2009 tarihli karar).
34. Mahkeme, başvuruçunun Anayasa ile güvence altına alınan haklarının ihlaline ilişkin iddialarını desteklemek için *prima facie* türünden bir delil

sunmadığını tespit etmiştir (bkz. *Vanek v. Slovakya Cumhuriyeti*, 53363/99 başvurusuna ilişkin 31 Mayıs 2005 tarihli AİHM kararı).

35. Başvurucu aslında Şartlı Tahliye Heyeti ile Dubrava Islah Merkezinin şartlı tahliye talebini reddeden kararlarının Anayasa ile güvence altına alınmış olan hak ve özgürlüklerini neden ve nasıl ihlal ettiğini gösterecek deliller sunmamıştır.
36. Mahkeme başvurunun, daha önce kendisince karara bağlanmış olan diğer bazı başvurularla benzer olduğunu tespit etmiştir. Örneğin KI90/13 (başvurucu *Lumni Limaj*, kabul edilmezlik kararı, 24 Mart 214) sayılı başvuruda başvurunun anayasal denetim talebi *prima facie* türünden gerekçe sunulmadığı için Mahkeme başvurunun açıkça temelden yoksun olduğunu değerlendirmiştir.
37. Mahkeme sonunda başvurunun dava sonucuyla hemfikir olmamasının kendisine “*temel anayasal hak ihlali*” konusunda kanıtlanmış başvuru sunma hakkı olarak dayanak oluşturamayacağını değerlendirmiştir (bkz. KI125/11 sayılı *Shaban Gjinovci* başvurusu, 28 Mayıs 2012 tarihli kabul edilmezlik kararının 28. paragrafı).
38. Mahkeme özet olarak başvurunun talebinin Anayasa ile öngörölmüş ve Kanun ile İçtüzükte ayrıntıları verilmiş olan kabul edilirlilik koşullarını yerine getirmediğini değerlendirmiştir.
39. Bu nedenle Mahkeme, Anayasa ve İçtüzüğün 36 (1) (d) ile (2) (a) kural bentleri uyarınca başvurunun açıkça temelden yoksun, *prima facie* olarak gerekçelendirilmemiş ve sonuç olarak kabul edilmez olduğunu tespit etmiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.1 ile 7. fıkrası Kanun'un 49. maddesi ve İÇTÜZÜĞÜN 36. kuralı (1) (d) ile (2) (a) bentleri uyarınca Kosova Anayasa Mahkemesi'nin 15 Eylül 2016 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olduğunun İLANINA,
- II. Kararın taraflara TEBLİĞ EDİLMESİNE,
- III. Kanununun 20.4 maddesi uyarınca bu kararın Resmi Gazetede YAYIMLANMASINA karar verilmiştir.
- IV. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Almiro Rodrigues

Arta Rama-Hajrizi